

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันโลกเป็นยุคโลกาภิวัตน์ มีการเปลี่ยนแปลงเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วสืบเนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีเชื่อมต่อข้อมูลต่างๆของทุกภูมิภาคและระดับโลกเข้าด้วยกันทั้งข้อมูลทางเศรษฐกิจและการลงทุน ความมั่นคงทางการเมืองการปกครอง ความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และนวัตกรรม การเปลี่ยนแปลงทางทรัพยากรธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างประชากรและสังคม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษา ดังนั้น การจัดการศึกษาทั่วโลกในศตวรรษที่ 21จึงเป็นการจัดการศึกษาที่ต้องเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกเพื่อใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพโดยให้ผู้เรียนมี ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และสมรรถนะที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งทักษะสำหรับการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skill) โดยอ้างอิงรูปแบบ (Model) ที่มาจากเครือข่ายองค์กรความร่วมมือเพื่อทักษะแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Partnership For 21st Century Skills) หรือเรียกย่อว่าเครือข่าย P21

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21ล้วนเป็นเรื่องที่ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพในสังคม ดังนั้น การพัฒนาเยาวชนไทยให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาของโลกดังกล่าว บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาโดยเฉพาะผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนต้องมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะและตระหนักในบทบาทหน้าที่ สอดคล้องกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคมและก้าวทันต่อความเจริญก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการสื่อสารทางด้านสารสนเทศ โดยเฉพาะระบบข้อมูลข่าวสารผ่านเครือข่ายสื่อสังคมมีบทบาทต่อกระบวนการเรียนรู้ของมนุษย์ การศึกษาในปัจจุบันไม่ได้จำกัดอยู่แค่การเผชิญหน้ากันในชั้นเรียนที่มีครูเป็นผู้สอน แต่เป็นการศึกษาทางไกลที่ผู้เรียนสามารถศึกษาด้วยตนเอง มีการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม (Social Network) โดยใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตเข้ามาช่วยในการสอนเสริม ผลลัพธ์การสอนด้วยเทคโนโลยี สิ่งพิมพ์และการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ เช่นการใช้คอมพิวเตอร์และการใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer Assisted Instruction) การผลิตสื่อดิจิทัล (Simpson, 2001,p.10) ดังนั้นสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information

Technology) เพื่อการเรียนรู้โดยเป็นเครื่องมือทันสมัยที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้ได้กว้างไกลและรวดเร็วขึ้น มีการนำสื่อสังคมเป็นสื่อกลางในการส่งบทเรียนแบบสื่อผสมประกอบด้วยตัวอักษร ภาพ เสียง วิดีโอ ซีดีรอม และมัลติมีเดียอื่นๆ ผู้เรียนสามารถเรียนด้วยตนเองได้ทุกเวลาทุกสถานที่ที่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ต่อเชื่อมกับอินเทอร์เน็ต การใช้อินเทอร์เน็ตอย่างแพร่หลายทำให้สถาบันการศึกษามีการพัฒนาการผลิตสื่อการเรียนการสอนผ่านทางอินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะการเรียนรู้ผ่านสังคม (Social Network) เป็นการเรียนรู้ที่ผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์(Internet)หรือ อินทราเน็ต(Intranet)เกิดขึ้นโดยใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทำให้ผู้สอนถ่ายทอดความรู้เนื้อหาสาระให้แก่ผู้เรียน และช่วยให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู ผู้เรียน และเพื่อนได้ เนื่องจากมีเครื่องมือที่ผู้เรียนใช้เช่น Chat room ,Web Board, E-mail เป็นต้น ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตัวเองตามความถนัดและความสนใจของตนเอง ซึ่งการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม (Social Network) เป็นหลักสำคัญในการเรียนระบบทางไกลที่ประสบผลสำเร็จประกอบด้วยผู้สอนและผู้เรียน ผู้สอนต้องพัฒนาการเรียนการสอนให้มีสื่ออุปกรณ์ที่ทันสมัยก้าวทันเทคโนโลยี และสามารถปฏิสัมพันธ์สื่อสารกับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สถาบันการศึกษาต้องสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆที่จะทำให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้ เช่นการดูแล การเอาใจใส่ การสร้างแรงจูงใจในการเรียน ซึ่งผู้เรียนต้องมีความพร้อมพื้นฐานของตนเองที่จะทำให้การเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม (Social Network) ประสบความสำเร็จ

กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจให้สถานศึกษามีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป โดยมีผู้บริหารสถานศึกษารับผิดชอบการบริหารงานของสถานศึกษา ซึ่งงานทั้ง 4 งานนั้น การบริหารงานวิชาการนับว่าเป็นหัวใจหลักของการบริหารสถานศึกษา ส่วนงานอื่นๆ เป็นงานสนับสนุน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องใช้ความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ แต่ในสภาพปัจจุบันการบริหารวิชาการของสถานศึกษามีปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในภาพรวมยังไม่เป็นไปตามนโยบาย เป้าหมายที่กำหนดจะเห็นได้จากผลการสอบการศึกษาระดับชาติ (O - NET) ปีการศึกษา 2558 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่6 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีพบว่า นักเรียนทำข้อสอบได้ไม่มีคะแนนเฉลี่ยทุกวิชาไม่ถึง 50% โดยวิชาภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ย 42.64 คณิตศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ย 47.64 วิทยาศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ย 41.55 สังคม ศาสนาและวัฒนธรรมมีคะแนนเฉลี่ย 49.64 และภาษาอังกฤษมีคะแนนเฉลี่ย 36.61 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (2558,น.1) ซึ่งการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายได้นั้น การพัฒนาคุณภาพของการบริหารงานวิชาการ

ถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา ทั้งนี้เพราะจุดมุ่งหมายของการบริหารการศึกษาก็คือการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งบัญญัติยาภรณ์ หยกอุบล (2555, น.82) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อม ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนได้แก่ ปัจจัยด้านโรงเรียน ประกอบด้วย (1) คุณภาพการสอนของครู (2) ความเป็นผู้นำด้านวิชาการของผู้บริหาร และ(3) ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน โดยปัจจัยด้านคุณภาพการสอนของครู ความเป็นผู้นำด้านวิชาการของผู้บริหาร และความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับมาก ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องมุ่งเน้นการส่งเสริมด้านวิชาการของสถานศึกษาโดยมีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่แสดงออกถึงความสามารถในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีทางการศึกษา การวัดผลและประเมินผล การพัฒนางานห้องสมุด การนิเทศการศึกษา และการพัฒนาครูให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ดังที่ กลิกแมน (Glickman,1985, p.75) กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ คือการบูรณาการงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักเรียน การพัฒนาครู และการพัฒนาหลักสูตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องกำกับดูแลครูและการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินงานของโครงการปฏิรูปการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกำกับดูแลครูและการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินงานของโครงการปฏิรูปศตวรรษที่ 21 (Lambert, 2002, p.84) ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและตรวจสอบเนื้อหาสาระวิชาเพื่อให้มั่นใจว่าการจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามมาตรฐานแห่งชาติในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารในฐานะผู้นำในการจัดการเรียนการสอนต้องมีความรู้พื้นฐานของการประเมินนักเรียน ขั้นตอนการประเมินและวิธีการประเมินที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ (Philips, 2005, P.54.) โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพต้องมีผู้บริหารที่มีความรู้ทางด้านวิชาการ มุ่งเน้นในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร และต้องมีความรู้ความสามารถเข้าใจการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องรู้ว่าการจัดการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นในโรงเรียนนั้นสามารถดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ (Hallinger, 2003, p.87) รวมทั้ง แม็คอีแวน (McEwan,2003, p. 65) กล่าวถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการ คือภาวะผู้นำที่เกี่ยวข้องโดยตรงต่อกระบวนการเรียนการสอน ประกอบด้วยหลักสูตร ครูผู้สอน นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน

การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะ และตระหนักในบทบาทหน้าที่การจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม และก้าวทันต่อความเจริญก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการสื่อสารทางด้านสารสนเทศ

โดยเฉพาะระบบข้อมูลข่าวสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ดังที่รัฐกำหนดให้สถาบันการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องนำ ICT มาใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้นโดยให้มีส่วนของจำนวนชั่วโมงที่ใช้เรียน ICT ไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนชั่วโมงเรียนทั้งหมดในหลักสูตร โดยมีหลักสูตรเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมในการใช้ ICT เป็นหนึ่งในหลักสูตรภาคบังคับของระดับประถมศึกษาตอนต้น และปรับปรุงเนื้อหาสาระหรือหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับประถมและมัธยมศึกษา โดยให้เพิ่มเนื้อหาที่เป็นการเสริมสร้างทักษะในการใช้ประโยชน์จาก ICT ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ การดำรงชีวิต และการจ้างงานในศตวรรษที่ 21 โดยให้ความสำคัญกับทักษะ 3 ประการ คือ ทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT literacy) การรอบรู้ การเข้าถึง สามารถพัฒนาและใช้สารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณ (Information literacy) และการรู้เท่าทันสื่อ (Media literacy) สามารถใช้สื่อได้อย่างถูกต้อง การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการจัดการศึกษาเพื่อทักษะสำหรับการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (2557, น.54-59) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 โดย ผู้บริหารต้องมีทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร หรือ เป็นผู้นำทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Leaders) ทางด้านวิชาการ ในการพัฒนาและใช้สารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณและรู้เท่าทันสื่อ สามารถเลือกใช้ ICT เพื่อการเรียนรู้ การบริหารจัดการ การบริการด้านการศึกษา และเพิ่มช่องทางในการติดต่อสื่อสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารไปยังผู้ปกครอง ชุมชนและองค์กรภายนอก รวมทั้งจัดให้มีเว็บไซต์เพื่อให้ผู้ปกครองสามารถเข้าไปตรวจสอบการบ้าน พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน การสอนของครู และการกำกับติดตามการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการที่ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้เป็นผู้นำทางวิชาการ ดังนั้นการวิจัยการพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลผ่านเครือข่ายสื่อสังคม เรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 นี้จะเป็นแนวทางช่วยพัฒนาคุณภาพของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อสำรวจความต้องการด้านเนื้อหาสำหรับชุดฝึกอบรมทางไกลผ่านเครือข่ายสื่อสังคม เรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี

2. เพื่อพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสื่อสังคม เรื่อง

ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี

3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารที่ฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมทางไกลผ่าน เครือข่ายสื่อสังคม เรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี

4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมทางไกลผ่าน เครือข่ายสื่อสังคม เรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี

5. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารที่มีต่อชุดฝึกอบรมทางไกลผ่านเครือข่ายสื่อสังคม เรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี

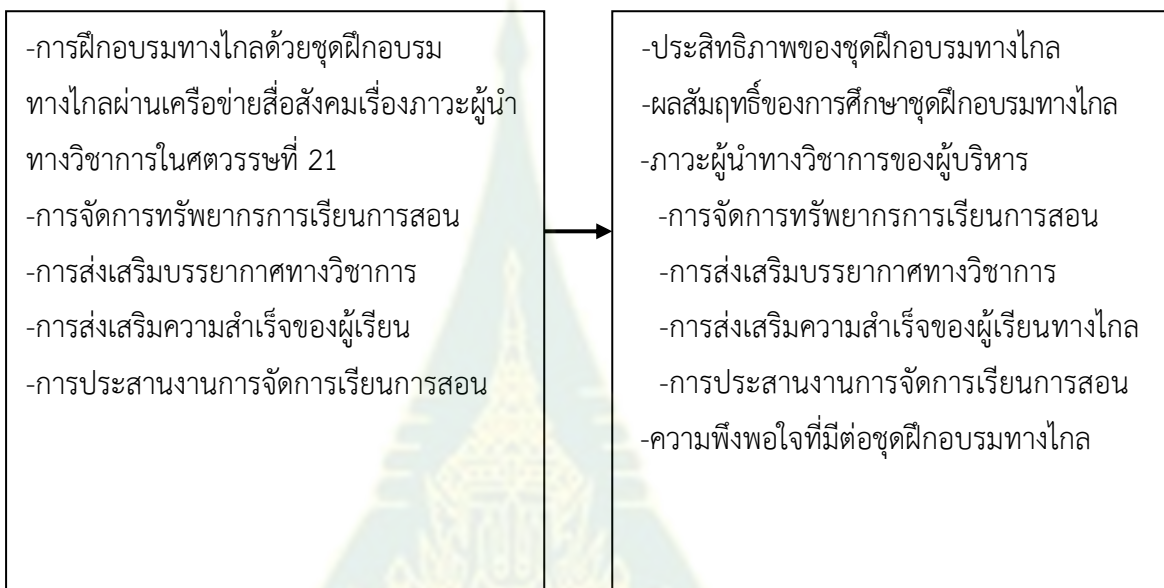
สมมติฐานการวิจัย

ผู้บริหารที่ฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมทางไกลผ่านเครือข่ายสื่อสังคม เรื่องภาวะผู้นำทาง วิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษามีผลสัมฤทธิ์หลังการใช้ชุดฝึกอบรมสูงขึ้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสังเคราะห์แนวคิดของ Hallinger and Murphy (1987)เสนอ องค์ประกอบผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนไว้ 3 องค์ประกอบใหญ่ คือ 1) การกำหนดภารกิจ ของโรงเรียน 2) การจัดการด้านการเรียนการสอน และ 3) การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของ โรงเรียน Glickman (1990) กล่าวถึงบทบาทโดยตรงของผู้บริหารโรงเรียนในการปรับปรุงการเรียน การสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านความรู้ 2) ด้านภาระหน้าที่ 3) ด้านทักษะ Winter and Sweeney (1994) เสนอพฤติกรรมกรรมการบริหารของ ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพโดยมีจุดเน้นทางด้านวิชาการ ดังนี้ 1) การมีความคาดหวังสูงใน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน 2) การมีความชัดเจนในเรื่องของหลักสูตร 3) การมีความชัดเจน ในเรื่องโปรแกรมการเรียนการสอน 4) การมีความชัดเจนในเรื่องเป้าหมาย จุดประสงค์และมาตรฐาน 5) การใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอนให้มาก 6) การเน้นทักษะในการอ่านและวิชาคณิตศาสตร์ 7) การมีโปรแกรมการพัฒนาคณาจารย์ 8) ให้ความสำคัญกับห้องเรียนและโปรแกรมการสอน 9) มีการติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ 10) มีรางวัลให้แก่ครูและนักเรียน 11) สร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้ปกครองนักเรียน 12) ส่งเสริมให้โรงเรียนมีบรรยากาศใน

ทางบวก Van Deventer and Kruger (2003) สรุปลงค์ประกอบพื้นฐานของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ดังนี้ 1) กำหนดพันธกิจของโรงเรียน 2) การจัดการหลักสูตรและการสอน 3) การนิเทศการสอน 4) การติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน 5) การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ นำมาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยการพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลผ่านเครือข่ายสื่อสังคม เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ดังแสดงในภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยมีขอบเขตดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหาการวิจัย การวิจัยครั้งนี้มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 1) การจัดการทรัพยากรการเรียนการสอน 2) การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ 3) การส่งเสริมความสำเร็จของผู้เรียน และ 4) การประสานงานการจัดการเรียนการสอน

2. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการ/หัวหน้าฝ่ายวิชาการของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบุรี ปีการศึกษา 2559 จำนวน 190 คน ครู 2,675 คน รวม 2,865 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัยได้แก่

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ชุดฝึกอบรมทางไกลผ่านเครือข่ายสื่อสังคม เรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา องค์ประกอบชุดฝึกอบรมประกอบด้วย (1) คู่มือการใช้ชุดฝึกอบรม (2) เนื้อหาสาระผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (3) แบบฝึกหัดระหว่างการเรียนรู้ และ(4) แบบทดสอบก่อนและหลังการเรียนรู้

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

1) ประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมทางไกลผ่านเครือข่ายสื่อสังคมเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่

2) ผลสัมฤทธิ์ของการศึกษาชุดฝึกอบรมทางไกลผ่านเครือข่ายสื่อสังคมเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21

3) ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21

4) ความพึงพอใจที่มีต่อชุดฝึกอบรมทางไกลผ่านเครือข่ายสื่อสังคมเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ชุดฝึกอบรมทางไกลโดยผ่านเครือข่ายสื่อสังคม หมายถึง ชุดฝึกอบรมรายบุคคลที่เป็นสื่อประสมผ่านสื่อสังคมประเภทเฟซบุ๊ก ประกอบด้วย (1) คู่มือการใช้ชุดฝึกอบรม (2) เนื้อหาสาระผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (3) แบบฝึกหัดระหว่างการเรียนรู้ และ (4) แบบทดสอบก่อนและหลังการเรียนรู้

2. เฟซบุ๊ก หมายถึง เว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์ฟรีที่มีผู้ลงทะเบียนใช้งานสามารถสร้างรายละเอียดส่วนบุคคล รูปภาพ วิดีโอ และมัลติมีเดีย (Multimedia) สามารถแสดงความคิดเห็น สนทนา ได้ตอบผ่านหน้าเว็บไซต์บนพื้นที่ตนเอง และของผู้อื่นที่มีเครือข่ายเชื่อมโยงกันได้

3. เกณฑ์ประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมทางไกลกำหนด 80/80 หมายถึง คุณภาพของชุดฝึกอบรมทางไกลผ่านเครือข่ายสื่อสังคม เรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาได้มาจากกระบวนการและผลลัพธ์ มีค่าร้อยละ 80 โดยร้อยละ 80 ตัวแรก คือค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) คิดเป็นร้อยละของคะแนนจากการทำกิจกรรมระหว่างการเรียนรู้

ฝึกอบรม ค่าร้อยละ 80 ตัวหลัง คือ ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)คิดเป็นร้อยละของคะแนนได้จากการทำแบบทดสอบหลังอบรม เกณฑ์การทดสอบประสิทธิภาพยอมรับได้ คือ เท่ากับเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไม่เกิน 2.5 และต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไม่เกิน 2.5

4. ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกในการนำความรู้ ความสามารถ ความคิด เทคนิควิธีที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการบริหารงานวิชาการ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนครูให้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนสามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย ประกอบด้วย 1) การจัดการทรัพยากรการเรียนการสอน 2) การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ 3) การส่งเสริมความสำเร็จของผู้เรียน และ 4) การประสานงานการจัดการเรียนการสอน

4.1 การจัดการทรัพยากรการเรียนการสอน หมายถึงพฤติกรรมของผู้บริหารในการบริหารทรัพยากรการเรียนการสอนเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีทางการศึกษา การวัดผลและประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และการพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากร ในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

4.2 การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ หมายถึงพฤติกรรมของผู้บริหารที่ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้อ การส่งเสริมผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การส่งเสริมการจัดการชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การส่งเสริมประสิทธิภาพการสอน การนิเทศการสอน การกำกับติดตามความก้าวหน้าทางด้านวิชาการ การสนับสนุนห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุดที่ทันสมัย การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียน และการเสริมสร้างแรงจูงใจให้กับครูและผู้เรียน

4.3 การส่งเสริมความสำเร็จของผู้เรียน หมายถึงพฤติกรรมของผู้บริหารที่ส่งเสริมความสำเร็จของผู้เรียนโดยส่งเสริมผู้เรียนให้มีทักษะและอาชีพการงาน ทักษะการเรียนรู้ และนวัตกรรม ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ ทักษะด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ และการสื่อสาร ทักษะทางสังคมทางบวก ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

4.4 การประสานงานการจัดการเรียนการสอน หมายถึงพฤติกรรมของผู้บริหารที่ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายงานวิชาการระหว่างสถานศึกษา การสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง ชุมชนในการจัดการเรียนการสอน การสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอน การระดมทรัพยากรในการจัดการเรียนการสอน

5. ความต้องการด้านเนื้อหาสำหรับการพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลหมายถึงความรู้ด้านเนื้อหาสาระภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรการเรียนการสอน การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ การส่งเสริมความสำเร็จของผู้เรียน และการประสานงานการจัดการเรียนการสอน

6. ผลสัมฤทธิ์ของการศึกษาชุดฝึกอบรมทางไกลผ่านเครือข่ายสื่อสังคมของผู้รับการอบรม หมายถึง คะแนนก่อนอบรมกับคะแนนหลังการอบรมของผู้รับการอบรมด้วยชุดฝึกอบรมทางไกล เครือข่ายสื่อสังคม เรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา

7. ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม หมายถึง ความรู้สึกของผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อชุดฝึกอบรมทางไกลผ่านเครือข่ายสื่อสังคมโดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ให้ครอบคลุม (1) ด้านเนื้อหาสาระ (2) ด้านชุดฝึกอบรมทางไกล และ (3) ด้านประโยชน์ที่นำไปใช้

8. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการ /หัวหน้าฝ่ายของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชได้ชุดฝึกอบรมทางไกลผ่านเครือข่ายสื่อสังคม เรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา

2. ผู้บริหารที่เข้ารับการอบรมสามารถประยุกต์ความรู้เรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารสถานศึกษาไปใช้ในการบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

